

„יחדיו, בהרמוניה!“

על ידי מוקשים ומכשולים על החופים. החיילות הפולשים נתקלו באש צולבת אינטנסיבית. רק ע"י הפצצות הרסניות מוקדמות ובדרכי לחימה פנים-אל-פנים ניתן היה לעקור את האויב מעמדותיו. טרקטורים וכלי-רכב אמפיביים שימשו כלי-נחיתה יעיל; יורקילהבות, המרגמות הקלות ומרגמת 4.2 „החמימת“ היוו כאן נשק יעיל, נוסף לכלי-האש האחרים.

הסרט, המשמש תעודה מאלפת על דרך ביצוע המשימה, אין בו כחל ושרק. הוא משקף תנאים כפי שהם קיימים באמת בזירת איי הים-השקט, וגישתו, כבר מן הרגע הראשון, הנה ריאליסטית. מופיעים בו מספר טיפוסים האופייניים ל„חומר האנושי“ שהתנדב מתוך השורות לביצוע אותה משימה, ועל כן הנו גם כנה ומשכנע.

אשר חל על סרטי-ההדרכה בצבא, אותו יש לאמר גם על סרט זה: אם הצופה יתן את דעתו על כל פרט מאותם הפרטים שאינם רק חופעות-לואי מקריים לפאבולה סיפורית, אלא יש בהם כדי לצלף באשך לדרכי הלחימה ואורך ביצוען של פשיטות מעין זו — ניתן להפיק ממנו תועלת ועשוי הוא לשמש לקח. בהיותו, בעיקר, סרט-קרב תמציתי — אין בו דברים שבהיסח הדעת, או כאלה שניתן גם לנתר עליהם.

נציין כאן כמה מן הפרטים בעלי העניין:

חיפוי על להביון המבער קר-אויב במערה.

אכן, מן הראוי להעביר סרט זה¹ לעיני חיילינו המדובר הוא בסרט שיוצר בשיתוף עם צבא-הצי (marines) של ארצות הברית, וענינו: ההשתלטות על האי מקין שבים השקט וטיהורו ב-1942. אחר נפילתם של סינגפור, הפיליפינים ואיי הודו ההולנדית, שלט האי על דרך התחבורה עם אוסטרליה, ושימש בסיס-אספקה של דלק לאניות מלחמה יפניות. על יחידות מתנדבים מתוך צבא-הצי של ארה"ב הוטלה המשימה לטהר את האי מקני חיל-המצב היפני שקיימו בו גם בית-חולים צבאי ותחנת שידור אשר שימשה את מפציציהם.

מפקדה של פשיטת „פגע וברח“ אמפיבית זו, והמנצח עליה, היה איש-צבא עז-נפש, קולי, קרלסון. רק שנה לאחר כך, — לאחר התקפה מכינה על ידי הרעשה מן הים והאוויר — הוחל ב-21 בנובמבר 1943 בפלישה לאיי גילברט, כשלב הראשון בפעולה לטיהור איי הים השקט. הדיביזיה ה-2 של צבא-הצי פלשה לטראנה, וגדוד רגלים מהדיביזיה ה-27 עלה על מקין. במשך יומיים טוהר האי והפעם נשאר עליו חילות-המצב האמריקניים.

היפנים נלחמו בעקשנות, אך החיילות שנחתו בטראנה נתקלו בהתנגדות גדולה יותר מבמקין: כבר למן רגעי הנחיתה הראשונים נתקלו באש יעילה שכיסתה את החוף, — ואבידותיהם היו כבדות יותר. פעולות אלו פתחו צורה של לחימה שהיתה חרשה למרבית הגייסות. האויב היה מרוכז בשטחים מוגבלים, מבוצר כהלכה בתיבות-שדה ותק"עים, ומוגן

(1) „פשיטת הקומנדו“, בלועזית — Gung Ho

העליה בחוף מבוצעת תוך שמירה על עקרון ההפתעה.

סכין, קפ"פ, גלישה על חבל, קפיצה מאניה, מעבר חוטי-תיל תחת אש, מסעות במלוא הצידה, וכדומה.

מבין 1500 המתנדבים אשרו לפעולה חמש-מאות, לאחר כור-מצרף של ששה חדשי אימונים רצופים. המסע — 500 אנשי יחידת הפשיטה הפליגו באניה מחופה המערבי של יבשת ארה"ב, עברו בדרכם על פני "נמל-הפנינים" (שבאי הוואי) — העדות החיה לתרבות היפנים — והועברו בלביים לשתי צוללות שעליהן היה להעבירם את הדרך ולהורידם ליד חוף האי מקין. הצפיפות — כבקופסת סרדינים.

שכר מגעם הקרוב ויחסי האמון ההדדי של אנשי הפשיטה בינם לבין עצמם וביניהם למפקדים ולסמלים, נותנים אותותיהם לזמן הרגע הראשון בו סגר עליהם הבריה בהסגר הרמטי. דוקא ברגעים אלה של הרגשת האולה במצולות-ים, ברגעי המתיחות אל נוכח הגורל העיור — ללא מגע עם העולם, — עומדת אותה רוח-היחידה של ריעות והיענות למצוקת היחידה, שיש-ועצבו נלאים לשאת באותה עקה של תחושה ועתה אותו-חייל, כומר לשעבר, הנגה, לכאורה, פשוטה, אך היא המרגעת: — "היזכר במשק שהשארית וספור את החזורים", ואם היו בן אך ארבעה, חזור וספור אותם עד ארבעה". ובמהרה נזכר האחר בלונה-פרק, משפוח הסמל בגנינה במפוחית-פה — והמתיקות רפה והולכת. בכוח ההסתגלות לתנאים הנפץ מסע שבעת הימים בצוללת — עם היותו נסיונם הראשון — לכעין מסע שעשועים, כי הכוח העומד מאחוריהם ומחשלים לגוף אחד היא אותה הדבקות בתעודה.

בחירת המועדים — זו נעשית ע"י מגע אישי בין המתנדב לבין מפקדו, תוך התחקות. אחר כושרו, האישי ואחר המניעים לצעדו. זהו מגע זה מאפשר היכרות אישית, ככל האפשר, עם החומר האנושי העומד לרשות מפקדי יחידת הפשיטה, ומהדק את יסוד האמון ההדדי.

היחסים בין מפקד היחידה לפקודיו — אלה נקבעו לזמן הופעתו הראשונה הגלויה וללא-חילוק, על-כבר בסיסי-אימונים של צבא-הצי, כשהוא עובר בין שורות המתנדבים היושבים על הקרקע ומסביבה את המטרה הכללית של שמה נקראו, זאת הנשק בו ניתן להכות את היפנים, — שבמקרה דנו, יש להם עדיפות מספרית נקודת התורפה אצל היפנים — בהסתגלותם הרפה להפתעות ולתנאי קרב משתנים, ועל-כן ניתן להכותם ע"י התקפה בדרך-כזו האיתתה הסיסמתם תהיה Gung Ho (בסינית — יחדיו, בהרמוניה), שאותה ניתן להשיל ע"י עבודת-צוות הדוקה וממושמת וע"י טיפוח-כושר התיאום בפעולה. עתה, בראשית — תבוא הסברת הפעולה והמטרה שאותה ישמשו האימונים, ובסיום לכשישובו — נשבו ונשוחח על הדרך בה בוצעה.

האימונים — מטרתם להכשיר לתנועה ולקרב בתנאים המיוחדים של "גונגל יחסי", המציינים איום אלה, ולהגביר את כושר הלחימה של היחיד בקרב גוף-אל-גוף, צפויים לכם חדשים של עבודה קשה שינה על הארץ רעב, צמא וכדומה, וכל מדורות האימון הגופני יצוי ג'יסטו לחימה בכידור, הטלת

(2) אפיונות חז שתי שאלות. משום מה רוצה אתה להלחם ביפני? ומה תעשה אם לפתע יופיע לפניך יפני עם רובה מכונן?

מטרה היחידה ביום השישי למסע מודיעין מפקד הקולונל קרלסון. כי מטרת מסעם היא האי מקין, המשמש בסיס אספקת-דלק ליפנים, וב" היותו חולש על דרך התחבורה עם אוסטרליה

(3) אפיונות אחת — משהותקפה הצוללת בפצצות עומק — לאחר שצפה ועלתה מחדש להציל את אותו הכחור שלא עמד, מלכתחילה, בניסיון ונשאר ישוב מהורהר, על הסיפון — אם כי ידעה שע"כ היא מגלה עצמה מטרה להפצצה, שגם היא לא אחרה לבוא לכי-תשדורת על מקומה הועברה מאנית-המלחמה יפנית קרובה) — עד שסילון מים בקע את אחד מצנורות הצוללת — פוצצה צעקה מפי אחד הבחורים הנעדרים, אנו טובעים! הלה הושתק ע"י מפקדו שסטר על להיות אולם, לכן לעונה התערה, וכי ריצונך לעורר פניקה? איני הוא מוג'לב רק שעצביו נמתחו יתר על המידה, והספיף הלה והסכין.

נפגע באש שניתכה עליה אולם הצליח להטיל את שני הרימונים — והקן חוסל.

מעשה אופשרה ההתקדמות לאיזור בית החולים — שנכבש בסערה באופן מכריע, בקרב גוף אל גוף, שליפה מהירה של הסכין ודקירה — זה ששימשו שלב מסיים בחיסול כל מתנגד בקרב זה הפצועים נאספו והוחל בהתבססות סביב לבית החולים, מבלי שתובן עדין התכלית שבדבר — פקד הקולונל לצבוע את סימני הדגל האמריקאי על גג צריף בית החולים.

חיסול תחנת האלחוט — עתה עמדה על הפרק המשימה להשתלט על תחנת האלחוט, מפקד היחידה שלח את אחד מסגניו, ועמן ארבעה אנשים, להתחקות על המתרחש סביב לתחנה, בצינון את המטרה על פני מפה: אל התחנה ניתן להגיע או ע"י חציית גחל שמימין רדודים, או לאורך דרך המובילה אליה מן הצד, עם שפת הנחל, השתגע (walkie-talkie) — ששימש כאמצעי קשר בין חוליית סיור זו לבין המפקד — נפגע בכדור משגילתה עמדת חוץ יפנית את הקבוצה, כשזו חצתה במים.

קול היריות שימש אות לאנשים שבבסיס כי הקבוצה נתגלתה, וכי אין לחשוב עוד על התקפת פתע. התגבורת שנחלצה לעזרה נתקלה בהתנגדות חזקה מכמה קני-מכונות ירייה וכן הויה ערוץ המים מעצור בדרכה, כי מעבר לגדתו הנישאת היו קבועות עמדות אויב.

יזמה בעתה — סמל שנשלח ע"י הקולונל להתחקות על המצב ואתו אחד הבחורים, מצאו עצמם לפתע על הדרך המובילה לתחנה, ועליה ניצב דומם מכבש כבישים, נצנץ רעיון במוחו של הבחור: נניע את המכבש ונרכב עליו אל בין מערכות האויב, וכן עשו — והתוצאות הצדיקו את דמיונו היוצר, אם גם שניהם שילמו על כך בחייהם: — המכבש, שנע במהירותו המכסימלית, מעך והרס כליל את צריפי התחנה וריטש ופיזר כמה עמדות שקיחול בסרם נשאר תקוע במקומו, ושוב קיבלה ההתקפה את תנופתה מחדש, מששודרה לקולונל הודעה כי היפנים, על התגבורת שנחלצה מקצה האי, עולים עליהם הרכה במספרם ואין להתגבר עליהם, פקד: הסוגו לבית החולים ומישכו את האויב בעקבותיהם.

— רבה חשיבותו האיטרטגית, יש לטהרו מקני היפנים ולחסל בו כל התנגדות. ויש לציין פרט, כלל לא בלתי חשוב: לכל איש הוגשה מפה המתארת את איזור האיים בו ינחתו.

הנחיתה. — עם שחרור היום השמיני, בהגיע הצוללות אל מול חופי האי, מועברת היחידה לסירות החותמות אל החוף, ועליה לבצע את המשימה ולחזור עם ערב לצוללות, ושוב באים רגעי המתיוות והצפייה — הראה אותנו האויב? ואם ראה — מדוע לא פתח באש? העליה בחוף מבוצעת תוך הקפדה על שמירת עקרון ההפתעה, כשלכל התקדמות מלווה תנועת יד כמעט אינסטנקטיבית להתחפרות, משזו אך תידרש המטרה הראשונה: כיבוש בית החולים. התקדמות אטית — גל אחר גל, אל תוך יער הדקלים, כשגזעי העצים משמשים מחפה חלקי, ועדיין לא נורתה אף ירייה אחת. אולם, האויב שבעמדת התצפית השגיח בהם בעוד מועד, וגם הוא הכין אפתעה: כל צמרת דקל הפכה מושב לצלף יפני, והכדור הראשון שנורה היה זה שפגע מרום הדקל, בחייל שנע בקומה זקופה מדי, אכן, היתה זו תחבולה יפנית מחוכמת, אולם גם חרב פפיות היא, בהעדר כל מחסה רציני — מלבד גזרי גזעיעץ הפוורים פה ושם — סבלו האמריקאים אבידות מאותם צלפים מוסתרים, אך משגילו את קנם, ניתך מטראש מרובים ותת מקלעים לחיסול מושבי צלפים אלה — עד שעלה בידם לחסלם דקל אחר דקל.

חיסול קן מכ"ם — אולם עדיין לא ניתן לה ליחידת הפשיטה, להמשיך בהתקדמות, מפאת אש שניתכה מקן מכ"ם כבדה שהיה קבוע ממול, חיסולו בוצע גם הוא בדרך מקורית: אותו נער שחשש יומים לפניו, לטביעת הצוללת, ושנוכח עתה שהוא נמנה, בשעתו, על הרצים הטובים ביותר בריצת 100 מ' — התפשט בקפזה תציערום, וכשהוא מחזיק רימון בכל אחת מכפות ידיו — שינס מתניו ורץ בדרך עקיפין לעומת קן המכ"ם המאמת, אמנם הוא

4) לשאלתו כיצד יוכלו לכוון אויב העולה עליהם פ"ג במספרו — ניתנה התשובה מפי חייל ששאל על כך "בכוה הפתעה והפעולה המתואמת".

כי יש למהר ולחזור, היות ואנית אויב מתקרבת ובאה. הקולונל הורה להתחיל מיד בהעברת הפצועים. משנשנתה הדרישה לחזור — ניתנה ההוראה להכין את הפצצת מתקני-הדלק שבאי. עתה, משהוחל בה עברת האנשים בסירות חזרה אל שתי הצוללות — נשארו מאחור שנים שבעודם נסוגים והולכים פוצצו באופן שיטתי, בחמרי-נפץ, את מיכלי-הדלק והעלום באש. עם עזוב האחרונים את האי — בערו המיכלים בכל פה.

המשימה הושלמה.

עתה יכול היה מפקד יחידת-הפשיטה לרשום על מפת איזור הפעולות שלו: „המלאכה בוצעה. שארית ההתנגדות באי חוסלה“.

5) מעשי הערמה נתגלו גם אצל פצועי האויב שעשו עצמם מתיס-דוממים, ואך חיכו לרגע הנאות להטיל סכין בגב חייל שטיפל בחברו הפצוע, וכן בצאת קבוצת-אויב ממחבואה ובהחזתה קידה לאות כניעה, היה תת-מקלע, הנתון על גב האחד מהם, פולט לפתע צרור-אש על השוברים.

במסוה של נסיגה, משכו אחריהם האמריקאים את הדיפנים המאוששים, ובחלקם נסוגו אל מעבר לבנין בית-החולים, בכיוון החוף, מצפים להתנגשות-העלולה להתגלע במהרה. אולם לפתע נשמע זמזום מטוסים יפניים קרבים. ניתנה הפקודה לנסיגה כללית מהירה, לפינוי המוחלט של בית-החולים ולהיערכות באיזור יער-הדקלים שמאחוריו. עתה נלחמו להם, ליחידת הפשיטה של הקומנדו, מן השמים: מפציצי האויב, לאחר שלא נענו לקריאתם מתחנת האלוט — הבחינו בדגל האמריקני שעל גג הצריף — והנחיתו את פצצותיהם על כוח האויב שיצא בעקבות האמריקאים ושהופיע עתה בשטח בית-החולים. לאחר שכילו מלאכתם בחייליהם — הסתלקו המפציצים. ושוב חוסלו יתרם, בסופו של דבר, ע"י אנשי צבא-הצי בקרב פנים-אל-פנים. אכן, דע להערים על האויב, וזכור כי יש והאויב ערום ממך⁵.

עם רדת הערב הודיע באלחוט המפקד על הצוללות

